VRBANO VIII.
PONT. OPT. MAX.
PANEGYRIS
Gregorij Porcij.

ROMÆ, Typis Iacobi Maſcardi.
M. DC. XXXII.

SVPERIORVM PERMISSV.

Digitized by Google

Digitized by Google

PANEGYRIS.

O Triumphali gradiens Quadriga
Dulcis Euterpe ſuper aſtra, ſiſte
Italis oris dociles Iugales,
Siſte Quadrigam.
Stent Equi frænis domiti, volantis
Pegaſi munus ſubeant, vicemque,
Vngula pulſent Helicona, ſurgat
Fons Aganippes.
Huc veni nobis facilis vocata,
Sparge facundos latices, & œſtro
Entheo Phœbi ſtimulata tende
Lesbia plectra.
Huc veni, & Summi Latialis Vrbis
Principis, ſummas modulare laudes,
Res & VRBANI venerata geſtas,
Nomen adora.
Illius triplex reuerere ſtemma,
Quo cadens Phœbus, veniensq; Eous
Reſpicit majus nihil, aut in aſtris
Pulchrius ambit.
Te canat rerum Dominum, cothurno
Vecta Miraclum celebret Vetuſtas
Orbis Octauum, decorisq; Romæ
Cedat honores.

Digitized by Google

Te canat Sacri columen Senatus,
Arbitrum Mundi, placidæq; pacis
Sydus Optatum, Patriæ Parentem,
Vrbis Amorem,
Iudicem recti, Themidis regentem
Lance diſtractæ vaga iura legis,
Iura qui cunctis meditatus æquo
Pondere libras.
Te timet nigri dominator Orci
Ianitor, clauſum reſerat iubenti
Limen,& promptum tua ſtricta Cœlum
Iuſſa capeſſit.
Hinc Poli motus moderaris, aſtra
Ad tuos nutus veniunt, Olympus
Seruit auguſto Capiti, tibiq;
Militat Æther,
Ætheri Tellus, Thetis æmulatur
Sponte Tellurem, trahit Hermus aurum
Lydus, & mixtas adamante gemmas
Fundit Hydaſpes.
Æra deſudant bimaris Corinthi
Aureis lamnis tibi deſtinata,
Secta ſaxoſæ Paros, & Caryſtos
Marmora mittunt.
Hinc & hinc fulgent maculata venis
Saxa, Lyſippi paritura cælo
Non Alexandri, ſed amica Diuis
Præſulis ora.

Illa

Digitized by Google

Illa cælator lapidum fodinis,
Aut iugo montis nouus hac in Vrbe
Phidias dempſit, varios & vſus
Sumere iuſſit.
Sorte Mauſoli potiora ſurgunt
Artemiſæo monumenta ſumptu,
Molibus nullis Veterum, nec arti
Arte ſecunda.
Templa mirantur reſerata Petro
Ære ſuffuſas Ephyræ Columnas,
Queis opus nullo vetus egit ætas
Tempore majus.
Mille mæandros ſeries recurua
Celat, euoluit, retegitq; furtim
Bracteas ſparſas Apibus renatis
Arte Myronis.
Explicant Aræ ſacra dona, lucent
Vela gemmato radiata cultu,
Splendet inſignis Crucis, & ſalutis
Theca trophæo.
Texta piſcatrix vario lapillo
Mergeret ſeſe ſuperata Ventis
Nauis, VRBANI niſi ſalua iuſſu
Surgeret vndis.
Tollitur contra celebrata Mundo
Arx nouis muris noua, quæ ſub Vrna
Ænea geſſit cineres Tyranni
Ælia Moles.

Deſuper bombis tonat hæc, & Hoſtes
Fulminat, pellit, ferit, vrit: inde
Eminus vibrans Catapulta ſaxis
Saxa retorquet.

Proximè ſtructus locus aptus armis
Viſitur vaſta regione; mille
Penſiles intus clypei, bipennes
Mille coruſcant.

Hic quis audaci renouare cantu
Machinas belli queat? has Pyracmon
Fertur, & Brontes domuiſſe flammis
Monte ſub Ætna.

Rege te, priſco redeunt metallo
Sæcla Saturni: fremat orta quamuis
Dira bellorum, quatiatq; Regna
Martis Enyo.

Niſa ſunt crebro volitare Summum
Verticem circum glomerata nimbis
Fulmina: at tanti Capitis verentur
Tangere Culmen.

Fauſtitas latè viget, & Latinis
Sedibus Virtus, Probitasq; regnant,
Quisq; tranquillam ſine fraude vitam
Ducit in Vrbe.

Particeps pacis Rhodanus, Garumna,
Rhenus accedit; Padus, Iſter, Hermus,
Tigris, Eurotas, Tagus, atque Iberus
Incola Romæ.

His

His ab Actæis oleas Athenis
Pallas exportat, Cererem dat ora
Sicelis, vectat grauidas Lyæo
Maſſicus vuas.
Hinc Amaltheæ cumulata donis
Roma, fœcundas ſegetes egenis
Spargit, & plenas opulenta meſſes
Copia præbet.
Mons Quirinalis ſua celſa Rupem
Saxa Tarpejam videt æmulari:
Fecit VRBANVS, validisq; Montem
Cautibus auxit.
Vallibus colles tumulauit, ædes
Ædibus iunxit, nemoroſa Syluis
Teſqua laxauit, ſpatiis & æquis
Muniit Hortos.
Templa molitus Superis, plateas
Strauit, & riuos gelidos aquarum
Pincij montis niueo ſubegit
Marmore Cymbæ.
Mouit Amphion lapides canendo,
Struxit & Thebas. fabricaris Arces
Tu pari cantu, poſitisq; cingis
Mœnibus Vrbes.
Teſtis eſt alta ſtrue quæ ſuperbit
Felſinam propter fabricata Moles
Arcis, VRBANI ſpecioſa præfert
Nomina fronte.

Te-

Teſtis eſt tutus Veteris receſſus
Vrbis, externis malefidus olim
Mercibus portus, vel inhoſpitalis
Nauibus hoſpes.
Ille Trajani ſtatione moles
Nobiles vincit, celebres Neronis
Temnit, & ludit tacitas amœno
Littore Bajas.
Africæ fraudes domat, & Tunetis
Furta, Lunatæ remouet carinas
Claſſis, & fluctus pelagi furentis
Aggere frænat.
Eurus hunc præceps, pluuiis nec alis
Auſter armatus, Boreæq; ſtridor
Sæuus infeſtant, rabido ſed æſtu
Oſtia pulſant.
Vmbriæ fines rapidus Metaurus
Linquit, & ripas Tiberis reuiſens
Labitur mitis, Dominamq; Romam
Pronus honorat,
Pronus VRBANVM colit ille, quondam
Qui ſuo cernens fluuio natantem
Sanguinem Pœni, coluit Neronis
Claudia Caſtra.
Roma quid debet reduci Neroni,
Aſdrubal victus docet: at Parenti
Debet VRBANO quid adaucta Roma,
Vmbria iactat.

Iactat

Iactat & totum Latium, quod Vrbes
Ciue conſpexit viduas, & agros
Italos fleuit ſtygia repletos
Tabe veneni.
O nimis gratum Superis. Erinnys
Iam tibi ceſſat, manibus flagella
Victa deponit, ſaturata cæde
Exuit arma.
Quò ſed Euterpe reſonantis auræ
Me rapis cantu; meritoq; plectro
Cogis VRBANI referare facta
Digna triumphis?
Verte nunc laſſos alio ſoniore
Barbiti neruos: animi canenda
Dona ſunt nobis, veniat Nouena
Turba Sororum.
Prima te dignum Species ſupremis
Faſcibus cenſet, nitet abſque faſtu
Grata Maieſtas, veneranda geſtit
Ore Venuſtas.
Dulce tu mulces Homines loquela,
Inſtar Alcidæ trahis audientes
Auribus captos, placidisq; flectis
Corda catenis.
Ingeni rara, volucrisq; mentis
Dote rimaris Sophiæ receſſus,
Alta Naturæ reſeras, & audis
Abdita rerum.

Syr-

Syrtium fluctus, vada perq; cœca
Iuris immenſi graderis, nec vllus
Te magis cautus maris æſtuoſi
Æquora ſulcat.
Te latent nulli numeri ſoluti
Lege, tu Graium melos, & Latina
Iungis Hetruſcis fidibus venuſtæ
Carmina Muſæ.
Muſicen Phœbus, Venus alma formam,
Eloqui Pallas dederunt, & Hermes,
Iuppiter miram tibi ſcripſit artem
Sceptra regendi.
Omnis in docto reſidet caterua
Corde Virtutum, Charitumq; triplex
Cœtus, & Pitho veluti Periclis
Seſſitat ore,
Cuius in labris volitans decorus
Rex Apum ponit redolente flore
Mel, quod inſtructo populatus Hyblam
Agmine fecit.
Melle nutriti parili Nepotes
PATRVI mores imitantur, artes
Pallados ſacras recolunt, & ornant
Culmen Honoris.
Germen Heroum, decus Vrbis ingens,
Præpotens factis, animiq; diues
Dotibus, vitæ, ſcelerisq; pura
Nobile fama.

Magnus

Magnus huic Atlas humeros Olympo
Subtrahens feſſos, onus omne tradit,
Certus Alcidæ poſuiſſe dorſo
Pondera Mundi.
Hos opes nullæ, titulive tollunt,
Hos honos nullus rapit, aut retardat,
Faſtus hos nullus tumidos, nec vlla
Gratia reddit:
Sola ſed Virtus recreat ſerenæ
Mentis inſtructos bonitate ſenſus,
Sola quæſitum meritis fauorem
Gloria captat.
Principes pacis, virides Oliuæ
Qui Caduceo per Ibera ramos
Ferre ſunt viſi, per & ire Galli
Diſſita Regna.
Et quis immenſos Apices Curulis
Sedis, & faſces valeat referre
BARBERINORVM, veteriſq; auita
Stemmata Gentis?
Deſerit vires Chelys icta, mentem
Obruit rerum cumulus, reſurgit
Ipſa te rurſus celebrans, vt arbor
Pondere Palma.
En tibi fauſta populus precatur
Voce Trajani probitatis auram,
Optat Auguſti ſeriem ſecundo
Ordine rerum.

En

Digitized by Google

En tibi Princeps ſtudioſa plaudit
Barbitos, tenſis animata chordis
Nomen VRBANI ſonat, huic reſultans
Redditur Echo.

Hiſce colludens tremulis in vndis
Æquoris, Siren agitat choreas,
Najades cantu ſtimulat, tibiq;
Carmina dicunt.

Sic tibi Clotho noua fila fuſo
Nectat aurato religata nodo,
Sic tibi longæ Lacheſis laboret
Stamina vitæ.

Sic tibi nullas Atropos Senectæ
Parca præſcribat breuitate metas,
Sic tibi claros ſine nube donet
Neſtoris annos.

Inde Virtutis ſuper aſtra curru
Fama te ducat, tibi gratulata
Ponat excelſo Solio propinquam
Gloria Sedem.

Digitized by Google